

# Програм курса **Савремено српско песништво и проза**

## **Песништво**

### **Примарна литература**

Осим песама које се обрађују на предавањима, за испит је **обавезно** прочитати и збирке, односно песме са списка.

**СТЕВАН РАИЧКОВИЋ:** „Тако је добро бити сам”, „Сазнање у јесен”, „Запис о песми”, „Утеха лишћа”, „Балада у предвечерју”, „Тишина”, „Најтиша”, „Руке бола”, „Камена успаванка”, „Случајни мемори”, „Празно место”, „Описујем ствари око себе”, „Последњи лиричари”.

**Референтно издање:** *Стеван Раичковић*, Десет векова српске књижевности, књига 77, Матица српска, Нови Сад, 2015.

**ВАСКО ПОПА:** збирке *Кора*, *Непочин поље* и *Живо месо*.

**Референтно издање:** *Песме*, Нолит, Београд, 1988 или *Васко Попа*, Десет векова српске књижевности, књига 73, Матица српска, Нови Сад, 2015.)

**МИОДРАГ ПАВЛОВИЋ:** „Вихор”, „Под земљом”, „На смрт једне коке”, „Треба поново пронаћи наду”, „Варијације о лобањи”, „Пиндар у шетњи”, „Душан пред Цариградом”, „Кнежева вечера”, „Сликање Љевишке богородице у Призрену” „Научите пјесан”, „Одисеј говори”.

**Референтно издање:** Миодраг Павловић, *Велика скитија и друге песме*, СКЗ, Београд 1972, 1996.<sup>2</sup>

**БРАНКО МИЉКОВИЋ:** „Узалуд је будим”, „Бранко Радичевић”, „Гроб на Ловћену” „Лаза Костић”, „Дис”, „Триптихон за Еуридику”, „Трагични сонети”, „Поезију ће сви писати”, „Беда поезије”, „Фрула”, „Утва”, „Море пре него усним”

**Референтно издање:** *Бранко Миљковић*, Десет векова српске књижевности, књига 91, Матица српска, Нови Сад, 2016

**ИВАН В. ЛАЛИЋ:** збирке *Страсна мера*, *Четири канона*, као и песме: „Опело”, (I) „Стражар у Колхиди”, „Византија II”, „Бензинска станица”, „Византија VIII или Хиландар” (II), „Плава гробница”, „Шапат Јована Дамаскина” (III)

**Референтно издање:** Иван В. Лалић, *Дела* (I-IV), Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 1997. (У заградама су римским бројевима означени томови из *Дела* у којима се налазе наведене песме)

**ЈОВАН ХРИСТИЋ:** „Улис”, „Федру” „Непрекидна свежина света”, „Бродски дневник”, „Свеће”, „Општа места”, „Познај самог себе” „У великој

библиотеци”, „По цео дан седим у библиотеци”, „Уморан од дуге зиме” „Дошло је лето”, „Варвари”, „Непрекидна свежина света”.

**Референтно издање:** *Јован Христић*, Десет векова српске књижевности, књига 89, Матица српска, Нови Сад, 2016.

**ЉУБОМИР СИМОВИЋ:** „Тражење речи”, „Гозба”, „Клетве”, „Ругалица о вину”, „Небески знаци изнад Београда”, „Албум фотографија из Грчке”, „Одисеј пред Киркиним свињцем”, „Глад”, „Тањир пасуља”, „Преображење”, „Десет обраћања Богородици Тројеручици Хиландарској” (I) „Велики риболов”, „Леда” (II).

**Референтно издање:** Љубомир Симовић: *Сабране песме I-II*, Стубови културе, Београд, 1999. (У заградама су римским бројевима означени томови из *Сабраних песама* у којима се налазе наведене песме)

**НОВИЦА ТАДИЋ:** „Кезилићи“, „Грицкала“, „Призивање ноћи“, „Прозлио сам се прозлио“, „Аб ово“ „Саиграло“, „Једно перо истргнуто из репа Огњене кокоши“, „Антипсалам“, „Родослов целата“, „Усред буке“ „Борхес је одустајао“ „Јутарња песма“ „Вилине воде”

**Референтна издања:** Новица Тадић: *Изабране песме*, Завод за уџбенике, Београд, 2009; Новица Тадић, *Сабране песме*, Матица српска – Друштво чланова у Црној Гори, 2012

## Секундарна литература

Препоручена секундарна литература за део испита посвећен песништву:

### Стеван Раичковић:

*Поезија Стевана Раичковића*, зборник радова, Београд, 1996. (избор).

Мирослав Максимовић, „Песник”, *Стеван Раичковић*, Десет векова српске књижевности, књига 77, Матица српска, Нови Сад, 2015. 13–23.

Драган Хамовић, *Раичковић*, Краљево, 2011.

Слободан Владушић, „Елементи десакрализације поезије у *Случајним мемоарима* Стевана Раичковића”, *Орфеј и запушач*, Нови Сад, 2018. 79–97

### Васко Попа:

*Поезија Васка Попе*, зборник радова, Београд 1997. (избор).

Зоран Мишић, „Поезија опседнутих ведрина”, *Критика песничког искуства*, Београд 1976, 70–78.

Миодраг Павловић, „Од камена до света”, *Рокови поезије*, СКЗ, Београд, 1958.

Александар Петров, „Васко Попа”, *Канон*, Службени гласник, Београд, 2008. 175–252

*Кора Васка Попе – критике и полемике (1951-1955)*, приредио Гојко Тешић, КОВ, Вршац, 1997.

Слободан Владушић, „Промена концепта поезије у позним збиркама Васка Попе”, *Орфеј и запушач*, Нови Сад, 2018. 98–118.

**Миодраг Павловић:**

*Песништво и књижевна мисао Миодрага Павловића*, Београд, 2010. (избор).

Славко Гордић, „Књижевни погледи Миодрага Павловића.” *Поезија и окружје*, Нови Сад, 1988.

Љубомир Симовић, „О поезији Миодрага Павловића”, *Дупло дно*, 1983, 175–215.

Ђорђе Деспић, *Порекло песме* (Потенцијал интертекстуалности у поезији Миодрага Павловића), Агора, Зрењанин, 2008.

**Бранко Миљковић:**

Александар Јовановић, „Траг утве златокриле у празном небу”, *Поезија српског неосимболизма*, Београд 1980, 73–142.

*Поезија и поетика Бранка Миљковића*, зборник радова, Београд, 1996. (избор).

**Иван В. Лалић:**

*Постсимболистичка поетика Ивана В. Лалића* – зборник радова, Београд, 2007. (избор).

Александар Јовановић, „Верност видљивом и заданост сећања”, *Поезија српског неосимболизма*, Београд 1994, 143–206.

*Иван В. Лалић, песник*, зборник радова, Краљево 1996.

**Јован Христић:**

Иван В. Лалић, „Прологомена за једно читање поезије Јован Христића”, у *Дела*, Београд, 1997, 125–135.

*Модерни класициста Јован Христић*, Београд, 2009. (избор)

Никола Кољевић, „Стихови о људском постојању”, *Савремена поезија, Српска књижевност у књижевној критици*, Нолит, Београд, 1973.

**Љубомир Симовић:**

Славко Гордић, „Поетички синкретизам Љубомира Симовића”, *Размена дарова*, Београд, 2006. 83–94.

*Песничке вертикале Љубомира Симовића*, Београд, 2011. (избор)

*Портрет Љубомира Симовића*, зборник радова, часопис “Повеља” (Краљево), XXVI/1 1996.

Александар Јерков, “Нови контекст за идеал лепог у савременој српској поезији” и “Тежина живог бића” у *Смисао (српског) стиха – (Само)оспорување*, Институт за књижевност и уметност, Београд, 2010. 193-206.

Слободан Владушић, „Смисао карневализације код Раблеа и Љубомира Симовића”, *Карневализација у српској књижевности*, 2/47, научни састанак слависта у Вукове дане, Београд, 14-18 IX 2017. МСЦ, Београд, 2018. 359-367.

**Новица Тадић:**

Бојана Стојановић Пантовић, “Неименовано то”, *Раскрићр метафоре*, Краљево, 2004. 153–159.

*Новица Тадић, Песник*, зборник радова, Краљево, 2009. (избор)

Славко Гордић, „Новица Тадић: од поруге до меланхолије”, *Размена дарова*, Београд, 2006, 116-120.

Михајло Пантић, „О злу и осталим очигледностима”, *Други свет иза света*, Повеља, Краљево, 2009. 76-84.

## Проза

### Примарна литература (препоручена издања)

Владан Десница: *Прољећа Ивана Галеба*, Београд, 2005;  
Миодраг Булатовић: *Црвени петао лети према небу*, Нови Сад, 2000;  
Меша Селимовић: *Дервиш и смрт*, Београд, 2009;  
Драгослав Михаиловић: *Кад су цветале тикве*, Београд, 2005;  
Данило Киш: *Пешчаник*, Београд, 2011;  
Добрица Ћосић: *Време смрти* I том, Београд, 2014  
Милорад Павић: *Хазарски речник*, Београд, 2012;  
Борислав Пекић: *Нови Јерусалим*, Нови Сад, 2001;  
Давид Албахари: *Цинк*, Београд, 2004;  
Светислав Басара: *Фама о бициклистима*, Београд, 2005;  
Светлана Велмар Јанковић: *Лагум*, Београд, 2001;  
Горан Петровић: *Опсада цркве светог спаса*, Београд, 2011.

### Секундарна литература

#### Владан Десница

Никола Милошевић, „Дух модерног времена у *Прољећима Ивана Галеба*”, *Зиданица на песку*, Београд 1981, 59–77.  
Жељко Милановић, „Згуснуте капи у аморфним формама”, *Адвокатус Дјаболи, огледи из књижевности*, Крагујевац, 2005, 139–156.  
Слободан Владушић, „Десница и постмодерни плутајући субјект”, *Годишњак Филозофског факултета у Новом Саду, Филозофски факултет Нови Сад*, vol. XLI-1, 2016, стр. 497–510.

#### Миодраг Булатовић

Петар Пијановић, *Поетика гротеске*, Београд 2001, 127–158.  
Слободан Владушић, „Мотив Сунца у Булатовићевом роману *Црвени петао лети према небу*,” *SoleLuna presso gli slavi, meridionali*, II, Edizioni dell Orso, Alessandria, 2017, 287–294

#### Меша Селимовић

*Споменица Меше Селимовића*, Београд 2010. (избор)  
Ала Татаренко, „Слова и њихове сенке: ликови равнотеже у *Дервишу и смрти Меше Селимовића*” *Из чиста немира*, Београд, 2013, 69–96.

#### Драгослав Михаиловић

Љубиша Јеремић, *Проза новог стила*, Београд 1978, 146–181.  
Марко Недић, *Повратак причи*, Нови Сад, 2017, 64–82.  
Слободан Владушић, „Елементи епископског света у роману *Кад су цветале тикве Драгослава Михаиловића*”, *Зборник за књижевност и језик, књига LXV, Свеска 1/2017*, 175–187.

### **Данило Киш**

Јован Делић, *Књижевни погледи Данила Киша*, Београд, 1995.

Драган Бошковић, *Иследник, сведок, прича*, Београд, 2004, 71–112.

Михајло Пантић, *Киш*, Пожаревац, 2007

Слободан Владушић, „Киш и Албахари - једна поетичка разлика”, *Годишњак Филозофског факултета књ. 43, св.2, стр 247–256*

### **Добрица Ћосић**

Радомир Ивановић, „Човек у трагичном судару са историјом” ЛМС, год 190. књ. 493, св. 5, Нови Сад, 2014. 650–671.

Мирољуб Јоковић, *Имагинације историје*, Београд, 1994.

Слободан Владушић, „Једно разумевање заборављеног рата”, у *Добрица Ћосић, Време смрти, IV*, Службени гласник, Београд, 2018. 605–631.

### **Милорад Павић**

Александар Јерков, „Нова текстуалност” у *Нова текстуалност: огледи о српској прози, постмодерног доба*, Подгорица, Никшић, 1992, 163–223.

Јован Делић, *Хазарска призма*, Београд, 1991.

Ала Татаренко, *Поетика форме у прози српског постмодернизма*, Београд 2013, 197-214.

Слободан Владушић, „Држава и политичко читање Хазарског речника”, *Зборник Матице српске за књижевност и језик, књ 66, свеска 3, Матица српска, Нови Сад, 2018, 835-846.*

Слободан Владушић, „Неки аспекти мотива додира у *Хазарском речнику*”, *Српско језичко и књижевно наслеђе на простору данашње Црне Горе. Српски језик и књижевност данас*, ур. Ј. Стојановић, Никшић: Матица српска – Друштво чланова у Црној Гори, 2019, 7–13.

### **Борислав Пекић**

Горан Радоњић, „Пекићева Готска хроника”, *Зборник Матице српске за књижевност и језик. Књ. 51, св. 1/2 (2003 [шт. 2004])*, 293–298.

*Споменица Борислава Пекића*, Београд, 2002. (избор)

Слободан Владушић, „Уметничка етика и поетика и политика трајања у Пекићевој причи *Мегалос Масторас и његово дело*” *зборник Књижевност, друштво, политика, Филозофско уметнички факултет, Крагујевац, 2008.*

### **Давид Албахари**

Александар Јерков, „Анђео и прича”, *Нова текстуалност: огледи о српској прози, постмодерног доба*, Подгорица, Никшић, 1992. 135–165.

Слободан Владушић, „Киш и Албахари - једна поетичка разлика” , *Годишњак Филозофског факултета књ. 43, св.2, стр 247–256.*

### **Светислав Басара**

Слободан Владушић, “Између постмодерне и романтизма”, *На промаји*, Зрењанин, 2007. 93–107

Ала Татаренко, *Поетика форме у прози српског постмодернизма*, Београд 2013. 284–297.

### **Светлана Велмар Јанковић**

*Књижевни портрет Светлане Велмар-Јанковић* (темат) Савремена српска проза (Зборник 11), Трстеник 1999, (избор).

### **Горан Петровић**

Књижевни портрет Горана Петровића, (темат) „Савремена српска проза” (Зборник 17), Трстеник, 2005 (избор).

Слободан Владушић, „*Опсада Цркве Светог Спаса* и историографска метафикција”, Годишњак филозофског факултета, XXXV-2, Нови Сад, 2010.

## **Напомене о полагању испита**

Испит из курса *Савремено српско песништво и проза* садржи **писмени** и **усмени** део.

Писмени део испита се састоји од анализе **једне** од две понуђене песме. Песме не морају бити са наведеног списка, али јесу део опуса аутора из програма.

Усмени део испита састоји се из **два питања**: прво је посвећено песништву, а друго прози, а чине их песници и писци из програма.